

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 243)

z dnia 16 sierpnia 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 243)

16 sierpnia 2023 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Kacpra Płażyńskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

I. informację o dokumentach, w stosunku do których Prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2023) 359, 406 (art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej), COM(2023) 378, 383, 385, 394, 450 (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.), C(2023) 4751, COM(2023) 439, 442, 444, 448, 453, 455 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.);

II. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Finansowego i Komitetu ds. Zatrudnienia: Sprawozdanie dotyczące europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE) w następstwie pandemii COVID-19 na podstawie art. 14 rozporządzenia Rady (UE) 2020/672, instrument SURE po wygaśnięciu: końcowe sprawozdanie półroczne (COM(2023) 291 – wersja ostateczna) i odnoszące się do nich stanowisko rządu;

III. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego: Reforma celna – wprowadzenie unii celnej na kolejny poziom (COM(2023) 257 – wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;

IV. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: dostosowany pakiet dotyczący kolejnej generacji zasobów własnych (COM(2023) 330 – wersja ostateczna) oraz (w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r.) zmieniony wniosek dotyczący decyzji Rady zmieniającej decyzję (UE, Euratom) 2020/2053 w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej (COM(2023) 331 – wersja ostateczna), zmieniony wniosek dotyczący rozporządzenia Rady zmieniający rozporządzenie (UE, Euratom) 2021/768 z dnia 30 kwietnia 2021 r. w odniesieniu do środków wykonawczych dotyczących nowych

zasobów własnych Unii Europejskiej (COM(2023) 332 – wersja ostateczna) oraz (w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.) zmieniony wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie metod i procedury udostępniania zasobów własnych opartych na systemie handlu uprawnieniami do emisji, mechanizmie dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ i na realokowanych zyskach, statystycznych zasobów własnych opartych na zyskach przedsiębiorstw oraz w sprawie środków w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych (COM(2023) 333 – wersja ostateczna) i odnoszące się do nich stanowisko rządu;

V. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie statusu banknotów i monet euro jako prawnego środka płatniczego (COM(2023) 364 – wersja ostateczna), wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie świadczenia usług związanych z cyfrowym euro przez dostawców usług płatniczych zarejestrowanych w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro, zmieniający rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1230 (COM(2023) 368 – wersja ostateczna) i wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia cyfrowego euro (COM(2023) 369 wersja ostateczna) oraz odnoszący się do nich projekt stanowiska RP;

VI. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 806/2014 w odniesieniu do środków wczesnej interwencji, warunków uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz finansowania działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (COM(2023) 226 – wersja ostateczna), wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2014/59/UE w odniesieniu do środków wczesnej interwencji, warunków uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz finansowania działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (COM(2023) 227 – wersja ostateczna) i wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2014/49/UE w odniesieniu do zakresu ochrony depozytów, wykorzystywania środków z systemów gwarancji depozytów, współpracy transgranicznej i przejrzystości (COM(2023) 228 – wersja ostateczna) i odnoszący się do nich projekt stanowiska RP;

VII. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przejrzystości i rzetelności działalności ratingowej z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego (ESG) (COM(2023) 314 – wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP;

VIII. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2009/65/WE, 2009/138/WE, 2011/61/UE, 2014/65/UE i (UE) 2016/97 w odniesieniu do przepisów Unii dotyczących ochrony inwestorów detalicznych (COM(2023) 279 – wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP.

W posiedzeniu udział wzięli: **Mariusz Gojny** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, zastępca szefa Krajowej Administracji Skarbowej oraz **Piotr Patkowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Karol Karski** poseł do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Jackiewicz, Joanna Heger** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Szanowni państwo, zaczynamy. Proszę o zajmowanie miejsc. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam kworum. Szanowni państwo, przepraszam, że musieli państwo czekać przez 30 minut, ale tak to czasami bywa, że niektóre z punktów są na tyle intrygujące i ważne, że musimy je wnikliwie przedyskutować. Szanowni państwo, co do porządku obrad, proponuję rozpatrzyć łącznie niektóre z dokumentów, do których rząd przekazał łączne stanowiska. Myślę, że wtedy będzie prościej i szybciej pójdzie. Pkt od IV do VII, czyli COM(2023) 330, 331, 332 oraz 333, następnie pkt VIII-X, czyli COM(2023) 364, 368 oraz 369 i pkt XI i XII, czyli COM(2023) 226 i 227. Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu.

Przechodzimy do pkt I, czyli informacji o dokumentach, w stosunku do których Prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty: w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej COM(2023) 359, 406; w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.: COM(2023) 378, 383, 385, 394, 450; w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.: C(2023) 4751, COM(2023) 439, 442, 444, 448, 453, 455. Czy ktoś zgłasza uwagi? Uwag nie słyszę. Stwierdzam, że **Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów.**

Przechodzimy do pkt II – rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. sprawozdania komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Finansowego i Komitetu ds. Zatrudnienia: Sprawozdania dotyczącego europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej w następstwie pandemii COVID-19 na podstawie art. 14 rozporządzenia Rady, instrument SURE po wygaśnięciu: końcowe sprawozdanie półroczne COM(2023) 291 – wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd reprezentuje pan minister Gojny. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, zastępca szefa Krajowej Administracji Skarbowej Mariusz Gojny:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mam przyjemność przedstawić stanowisko rządu do piątego i zarazem ostatniego półrocznego sprawozdania Komisji Europejskiej, dotyczącego wdrażania europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19, tj. instrumentu SURE. Instrument SURE to unijny mechanizm pożyczkowy utworzony w 2020 r. na potrzeby przeciwdziałania negatywnym skutkom gospodarczym i społecznym pandemii, w szczególności na rynku pracy. Instrument skierowany był do wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej, miał charakter tymczasowy, obowiązywał do końca 2022 r. Kwota dostępnej pomocy wynosiła

dla wszystkich państw 100 mld euro. Zgodnie ze sprawozdaniem Komisji Europejskiej, wdrożenie instrumentu przebiegało szybko i sprawnie. Ponad 90% pomocy zostało rozdysponowane w okresie od października 2020 r. do maja 2021 r. Łącznie pomoc otrzymało 19 państw, na kwotę 98,4 mld euro. Polska skorzystała z pożyczki z instrumentu SURE przyznanej w maksymalnej dostępnej kwocie – 11 236 mln euro. Środki z instrumentu SURE stanowiły wsparcie budżetu krajowego, finansowanie krajowych działań przyjętych w celu złagodzenia społeczno-gospodarczych skutków pandemii COVID-19 na rynku pracy oraz niektórych wydatków zdrowotnych.

Wszystkie planowane wydatki publiczne zgłoszone przez państwa w ramach instrumentu SURE zostały już zrealizowane. Prawie połowa całkowitych wydatków publicznych została przeznaczona na systemy zmniejszonego wymiaru czasu pracy. Prawie 1/3 przeznaczono na podobne środki dla samozatrudnionych. Pozostałą część wydatków publicznych przeznaczono na subsydiowanie wynagrodzeń, programy podobne do programu skróconego czasu pracy oraz ośrodki związane ze zdrowiem.

Jeśli chodzi o ocenę wpływu instrumentu SURE, Komisja Europejska ocenia, że działania podjęte przez państwa pozwoliły na ochronę 1,5 mln miejsc pracy. Ponadto skorzystanie ze wsparcia skutkowało oszczędnościami państw członkowskich. Na kosztach finansowania i wydatkach oszczędności te w przypadku Polski wynoszą obecnie średnio w roku 79,6 mln euro. W odniesieniu do audytu i kontroli sprawozdania, w sprawozdaniu wskazano, że wszystkie państwa członkowskie zgłosiły, że zweryfikowały wdrożenie środków wspierane przez instrument SURE za pomocą kontroli ex-ante oraz ex-post, w tym audytu lub obu. Rząd przyjmuje to sprawozdanie do wiadomości. Podtrzymujemy również stanowisko, że instrument SURE stanowił adekwatne...

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Panowie, przepraszam, ale jest ciut za głośno. Jeśli macie jakieś ważne sprawy, proszę omówić je na zewnątrz.

Podsekretarz stanu w MF, zastępca szefa KAS Mariusz Gojny:

...narzędzie UE do wspierania państw członkowskich w łagodzeniu skutków pandemii na rynku pracy. Sukces i duże zainteresowanie wspieraniem instrumentu SURE ze strony państw członkowskich potwierdziły potrzebę takiego mechanizmu w sytuacji nagłego kryzysu. Mając na uwadze powyższe informacje, zwracam się do Wysokiej Komisji z uprzejmą prośbą o przyjęcie stanowiska rządu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję. Posłem sprawozdawcą jest poseł Marcin Porzucek. Bardzo proszę.

Poseł Marcin Porzucek (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, faktycznie opinia na temat sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady, Komitetu Ekonomiczno-Finansowego, Komitetu ds. Zatrudnienia: sprawozdania dotyczącego europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE) w następstwie pandemii COVID-19 jest pozytywna. Jak wiemy, pandemia COVID-19 dotknęła nas nie tylko w aspekcie medycznym, ale też społecznym i gospodarczym. Wiele krajów Unii Europejskiej było dotkniętych tym zjawiskiem bardzo mocno. Pojawiło się tam bardzo wysokie bezrobocie. Polska poradziła sobie z tym przede wszystkim swoimi siłami, ale także skorzystała z tego instrumentu unijnego. Wydaje się, że jego charakter był adekwatny do tego, co się wydarzyło. Mamy nadzieję, że w przyszłości będziemy wyciągali też z tego pewne lekcje, ale co do zasady należy uznać to wszystko i ten mechanizm za pozytywny. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Otwieram dyskusję. Czy ktoś chciałby zabrać głos? Nie słyszę. W związku z tym proponuję, aby Komisja przyjęła do wiadomości informację dotyczącą tego dokumentu. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygn. COM(2023) 291 – wersja ostateczna i odnoszące się do niego stanowisko rządu.**

Pkt III – rozpatrzenie w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikatu komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego: Reforma celna – wprowadzenie unii celnej na kolejny poziom (COM(2023) 257 – wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowiska rządu. Tu również głos zabierze pan minister Gojny.

Podsekretarz stanu w MF, zastępca szefa KAS Mariusz Gojny:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przedstawiam państwu informację o stanowisku rządu w odniesieniu do propozycji komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego: Reforma celna – wprowadzenie unii celnej na kolejny poziom COM(2023) 257. Komisja Europejska skierowała komunikat do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie reformy unii celnej, której głównym założeniem jest wprowadzenie unii na kolejny poziom, poprzez wdrożenie nowych i reformy już istniejących mechanizmów w odniesieniu do obrotu towarowego z państwami trzecimi. Reforma unii celnej ma na celu ustanowienie bardziej racjonalnych pod względem kosztów i skutecznych ram współpracy regulujących unię celną, opartych na nowych zasadach między organami celnymi Unii Europejskiej oraz między organami celnymi a przedsiębiorstwami poprzez: zmniejszenie kosztów przestrzegania przepisów ponoszonych przez administrację i przedsiębiorstwa dzięki uproszczonym i unowocześnionym procedurom; wsparcie służb celnych w Unii Europejskiej, aby mogły lepiej chronić finansowe i niefinansowe interesy Unii Europejskiej i jej państw członkowskich, jak również jednolity rynek, w oparciu o wspólne prowadzenie zarządzania ryzykiem, większą harmonizację kontroli, będzie zasadne.

Proponowane przez Komisję rozwiązania mają skutkować znacznym uproszczeniem procesów celnych dla przedsiębiorstw, zwłaszcza dla najbardziej wiarygodnych operatorów, obejmując transformację cyfrową. Reforma ma ograniczyć uciążliwe procedury, zastępując tradycyjne zgłoszenia inteligentniejszym aparatem o danym podejściu do monitorowania importu. Jednocześnie organy celne mają dysponować narzędziami i zasobami, aby odpowiednio ocenić i zatrzymać import, który stanowi realne zagrożenie dla Unii Europejskiej, obywateli i gospodarki. Pakiet reform wychodzi naprzeciw oczekiwaniom większości państw członkowskich. Częścią tego pakietu jest również wprowadzenie uproszczonego traktowania celnego dla towarów sprzedawanych na odległość, czyli tzw. e-commerce. Główne założenia tej części pakietu to zniesienie zwolnienia celnego dla towarów o wartości do 150 euro, uproszczona metoda obliczania należności celnej oparta na pięciu różnych koszykach towarowych. W każdym z nich jest inna stawka celna, która ma na celu zmniejszenie obciążenia administracyjnego wynikającego ze stosowania stawek celnych dla towarów zakupionych w ramach handlu elektronicznego.

Rząd pozytywnie ocenia podjęcie przez Komisję tej inicjatywy i przygotowanie ambitnej propozycji zmian zawierających tak kluczowe elementy, jak powołanie nowej agencji UE do spraw celnych, stworzenie unijnego centrum danych celnych czy rozwinięcie instytucji AEO. Rząd kierunkowo zgadza się z założeniami reformy, konieczna będzie jednak szczegółowa analiza zaproponowanych przez Komisję przepisów, w tym pod kątem ich wpływu na polski budżet oraz funkcjonowanie przedsiębiorców. Między innymi dlatego też wyczekujemy oficjalnej publikacji pakietu aktów prawnych.

Mając na uwadze powyższe, zwracam się do Wysokiej Komisji z uprzejmą prośbą o pozytywne zaopiniowanie stanowiska rządu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję. posłem sprawozdawcą jest pan poseł Grzegorz Gaża.

Poseł Grzegorz Gaża (PiS):

Ponad pół wieku po powstaniu unii celnej pozostaje ona kluczowym filarem integracji Unii Europejskiej. Trzeba zauważyć, że mamy nowe wyzwania – brexit, pandemię, napaść Rosji na Ukrainę. Spowodowały one, że te przepisy, które dotychczas obowiązywały wymagają pewnych zmian, w tak ważnym łączącym kraje europejskie zagadnie-

niu, dlatego przychylam się do stanowiska rządu i proponuję, by Komisja je przyjęła. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Otwieram dyskusję. Panie ministrze, ten nowy organ celny – co jest motywem przewodnim, aby on powstał? Ta unia celna jest już bardzo długo i te kwestie były regulowane przez każde z państw członkowskich samodzielnie. Jaki jest motyw, aby ta instytucja powstała? Czy zdaniem autorów projektu, niektóre z granic są po prostu nieszczelne i trzeba je umiędzynarodowić w zakresie kontroli? Z czego to wynika?

Podsekretarz stanu w MF, zastępca szefa KAS Mariusz Gojny:

Tu jest kilka przesłanek. Pierwsza jest taka, że wszystkie państwa UE, jak pan przewodniczący zauważył, mają swoje systemy analizy ryzyka. Chodzi tu o to, aby te systemy w jakiś sposób spaść w oparciu o systemy krajowe. Chodzi o to, aby ten przepływ towarów, szczególnie zagrażających bezpieczeństwu obywateli Unii i gospodarki, był uregulowany. Czyli aby nie tylko kwestie fiskalne, ale też pozataryfowe, czyli bezpieczeństwo mieszkańców były lepiej chronione. Mimo iż mamy jednolity wspólnotowy kodeks celny i rozporządzenia, to różnie to wygląda. Powstała taka grupa mędrców – Wise Persons Group – która przeanalizowała tę sytuację i stąd też pomysł utworzenia takiego organu, jak agencja UE do spraw celnych, unijnego centrum danych oraz rozwinięcie instytucji AEO, czyli uproszczenie pewnych procedur dla podmiotów zaufanych. Stworzenie unijnego centrum danych to kwestia wymiany danych między krajami. Obecnie wymiana danych nie do końca zadowala kraje członkowskie. Kwestia zarządzania pewnymi procesami celnymi w ramach UE również jest ważna.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Czy to znaczy, że w tym komunikacie, czy też rozmowach tej rady mędrców są wskazane jakieś statystyki, że któreś z państw po prostu nie zdają egzaminu w zakresie zapewnienia ochrony celnej rynkowi europejskiemu? Coś musiało to motywować.

Podsekretarz stanu w MF, zastępca szefa KAS Mariusz Gojny:

Nawet nie chodzi do końca o te kwestie. Chodzi tu o kwestie zmiany struktury towarowej. Do tej pory mieliśmy przede wszystkim struktury ruchu lądowego, morskiego i lotniczego, ale bardziej w kwestii przesyłek w samolotach, kiedy ludzie przewożą towary ze sobą. Teraz mówimy o cargo, o całkowicie zmienionej strukturze. Ilość towarów, które są odprawiane i ta drobnica powodują, że te kwestie należy spaść. Podobna sytuacja występowała w przypadku zagrożenia różnymi sprawami, m.in. wojną na Ukrainie. Na pewno ta kwestia pomoże i wesprze te kwestie.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Nie wystarczy harmonizacja przepisów na podstawie dyrektyw?

Podsekretarz stanu w MF, zastępca szefa KAS Mariusz Gojny:

Wyszło tak, jak pan poseł sprawozdawca powiedział. Unia celna ma już swoje lata. Chodzi o to, aby być adekwatnym do potrzeb, które przed nami stoją. Te potrzeby roku wejścia do Unii Europejskiej, jeśli myślimy o e-commerce, to praktycznie go nie było. Obecnie e-commerce zajmuje podstawowe miejsce, jeśli chodzi o obrót towarowy. Każdy z nas dokonuje obecnie zakupów przez internet. Te przesyłki odprawiane są indywidualnie. Stąd zniesienie tego zwolnienia celnego, uproszczenie w pewnych kwestiach dotyczących pięciu grup towarowych, które służą do łatwiejszej klasyfikacji, ale przede wszystkim wymiany danych w celu zabezpieczenia krajów wspólnoty pod kątem bezpieczeństwa obywateli Unii i gospodarki UE.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Co pan ma na myśli przez bezpieczeństwo, panie ministrze?

Podsekretarz stanu w MF, zastępca szefa KAS Mariusz Gojny:

Chodzi o taką kwestię, że pewne grupy towarowe podlegają zakazom wprowadzenia do Unii Europejskiej, albo jeżeli są wprowadzane muszą spełniać pewne normy. Mówimy o bezpie-

czeństwie choćby zabawek dla dzieci. Zabawki dla dzieci muszą mieć pewien poziom bezpieczeństwa. Jeśli go nie reprezentują, to są do Polski, do krajów wspólnoty, jeśli są odprowadzane w Polsce, są niedopuszczane do obrotu. Z perspektywy Służb Celno-Skarbowych Krajowej Administracji Skarbowej to jedno z ważniejszych zadań KAS i wszystkich służb celnych Unii Europejskiej. Nie tylko sama fiskalizacja, ale przede wszystkim ochrona. Wiemy, że z Chin, z krajów dalekiego wschodu przywożone są różnego rodzaju towary, które zagrażają bezpieczeństwu obywateli, takiemu bieżącemu. Nie chodzi tylko o kwestie broni, bo to wszystko jest uregulowane, ale jeśli chodzi o bezpieczeństwo obywateli, aby nie kupowali produktów, które zagrażają ich życiu i zdrowiu.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

No tak, ale jeśli chodzi o te kwestie produktów niebezpiecznych czy po prostu niespełniających jakichś norm, to że ta agencja powstanie, nie zmieni tego, że polscy, francuscy, czy niemieccy celnicy będą te towary w tym zakresie...

Podsekretarz stanu w MF, zastępca szefa KAS Mariusz Gojny:

Myślę, że zmieni. Mówimy o tym, że powstaje pewna agencja. Do tej pory mieliśmy unię celną. Mamy członków UE i każda administracja jest autonomiczna. Tu chodzi o to, aby te informacje przekazywać. Polska proceduje w takim stowarzyszeniu, do którego ostatnio przystąpiła Praga, czyli Czesi. To CELBET, czyli wszystkie kraje, które mają zewnętrzne granice Unii Europejskiej, począwszy od Szwecji, poprzez nasze kraje, aż do Chorwacji. Widzimy, że takie spotkania, bieżąca praca, spotkania ekspertów w różnych obszarach przynoszą dużą unifikację obsługi, a jednocześnie podwyższenie jej poziomu.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Czyli nie wystarczają spotkania Rady Europejskiej na poziomie ministrów właściwych w tym zakresie?

Podsekretarz stanu w MF, zastępca szefa KAS Mariusz Gojny:

Myślę, że nie.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Ani grupy roboczej powstałej z części...

Podsekretarz stanu w MF, zastępca szefa KAS Mariusz Gojny:

Chodzi o to, aby rzeczywiście powołać tę agencję. Nie mówimy o szczegółach, bo nie ma jeszcze dokumentów, ale ta agencja powstanie i na pewno zapewni adekwatne reagowanie do sytuacji, która jest obecnie.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

A jeśli chodzi o ten przesył danych, jakie dane będą zbierane przez tę agencję? Czy polski rząd będzie miał dostęp do tego co przechodzi przez granicę francuską, szczególnie na czym to ma polegać? W jakim zakresie te dane mają być zbierane, bo to chyba najbardziej wrażliwa i delikatna kwestia w tej sprawie.

Podsekretarz stanu w MF, zastępca szefa KAS Mariusz Gojny:

Ten dostęp naszego kraju i każdego z krajów Unii Europejskiej będzie odpowiednio zapisany w rozporządzeniu. Nie znamy jeszcze jego treści. Dlatego podkreśliłem, że zgadzamy się z założeniem reformy, ale trzeba ustalić szczegóły, aby te dane, które uznamy za wrażliwe, były odpowiednio chronione albo nie były przekazywane.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Okej. Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos w dyskusji? Pan poseł Gaża.

Poseł Grzegorz Gaża (PiS):

Chciałem zwrócić uwagę, że w mojej ocenie głównie chodzi o zmniejszenie kosztów obsługi całego systemu przez wprowadzenie pewnej informatyzacji, pewnych platform, przez które przedsiębiorca będzie mógł bezpośrednio rejestrować daną przesyłkę, co spowoduje, że przy dobie ogólnych zakupów przez internet, typu Allegro, AliExpress, made in China, powoduje, że jest bardzo dużo przesyłek, które w ogóle nie są wychwy-

cone obecnie przez urzędy celne. Przez rejestrację, zbieranie tych danych w jednym miejscu na całą Unię Europejską powoduje, że przyspiesza się proces, zmniejsza się koszty obsługi, bo człowiek nie musi tego kontrolować, jedynie wyrywkowo. To moja ocena.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Pan minister.

Podsekretarz stanu w MF, zastępca szefa KAS Mariusz Gojny:

Panie przewodniczący, w uzupełnieniu pytania dotyczącego zasadności powołania agencji UE do spraw celnych, te ograniczenia pozataryfowe, czyli parametry towarów, które możemy wprowadzić na teren wspólnoty określone są w 378 rozporządzeniach. Nad tym nikt nie panuje. To jest przykład, bo jest wiele różnych obszarów. Chodzi o to, aby to wszystko spać. Chodzi tu też o autonomię krajów i o kwestię skuteczności. Patrząc z perspektywy Stanów Zjednoczonych, o World Trade Center wszystkie służby o tym wiedziały, ale nikt sobie tego nie przekazał. Każdy działał w swoim obszarze, bo myślał że to co robi, będzie adekwatne. Nie mówię tylko o takich zagrożeniach, ale w perspektywie wojny, która jest za naszą wschodnią granicą jest to bardzo istotne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. Proponuję, aby Komisja przyjęła do wiadomości informację dotyczącą tego dokumentu. Czy jest sprzeciw? Nie ma.

Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2023) 257 – wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.**

Pkt VII – łączne rozpatrzenie pkt IV, V, VI i VII. To rozpatrzenie w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikatu dotyczącego dostosowanego pakietu dotyczącego kolejnej generacji zasobów własnych COM(2023) 330 – wersja ostateczna oraz rozpatrzenie w trybie art. 7 ust. 4 ustawy wniosku dotyczącego decyzji rady zmieniającej decyzję w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej COM(2023) 331 – wersja ostateczna oraz rozporządzenia rady zmieniającego rozporządzenie dotyczące środków wykonawczych dotyczących nowych zasobów własnych Unii Europejskiej COM(2023) 332 – wersja ostateczna oraz rozpatrzenie w trybie art. 8 ust. 2 ustawy zmienionego wniosku dotyczącego rozporządzenia rady w sprawie metod i procedur udostępniania zasobów własnych opartych na systemie handlu uprawnieniami do emisji, mechanizmie dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ i na realokowanych zyskach, statystycznych zasobów własnych opartych na zyskach przedsiębiorstw oraz w sprawie środków w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych COM(2023) 333 – wersja ostateczna i odnoszącego się do nich stanowiska rządu. Tu również pan minister Gojny, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF, zastępca szefa KAS Mariusz Gojny:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym przedstawić państwu łącznie stanowisko rządu do całego pakietu zmian, o których mówił pan przewodniczący, czyli dokumentów COM(2023) 330-333. Zaprezentowany przez Komisję Europejską komunikat: dostosowany pakiet dotyczący kolejnej generacji zasobów własnych COM(2023) 330 wraz z projektem zmian do decyzji 2020/2053 w sprawie systemu zasobów własnych UE COM(2023) 331 stanowi uzupełnienie wniosku w tym zakresie z grudnia 2021 r., w którym Komisja zaprezentowała pierwszy koszyk nowych źródeł dochodów budżetu UE. Obejmował on wtedy 3 nowe zasoby własne: przekazywanie do budżetu UE 25% dochodów z systemu handlu uprawnieniami do emisji EU ETS, w tym z nowego systemu ETS obejmującego sektory budownictwa i transportu drogowego; przekazywanie 75% dochodów ze sprzedaży certyfikatów w ramach mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ – tzw. CBAM; przekazywanie 15% udziału w zyskach rezydualnych przedsiębiorstw międzynarodowych na podstawie filaru 1 porozumienia OECD, tj. opodatkowania największych korporacji międzynarodowych, w tym gigantów cyfrowych. W obecnej propozycji Komisja proponuje: dostosowanie przepisów w zakresie propozycji zasobów własnych opartych na ETS i CBAM, wynikające z ostatecznego kształtu aktów sektorowych, które weszły w życie w 2023 r. – zmienionej dyrek-

tywy ETS oraz nowego rozporządzenia ustanawiającego CBAM; zwiększenie stawki poboru zasobu własnego ETS z 25% do 30% uzasadnione jest wzrostem cen uprawnień ETS; wprowadzenie nowego statystycznego zasobu własnego opartego na zyskach przedsiębiorstw, polegającego na przekazywaniu do budżetu UE sumy nadwyżki operacyjnej brutto przedsiębiorstw niefinansowych i instytucji finansowych. Propozycja ta ma jednak charakter tymczasowy, do momentu wprowadzenia nowych ram opodatkowania dochodu przedsiębiorstw UE – tzw. inicjatywy BEFIT.

Zaproponowane zmiany w decyzji o systemie zasobów własnych Unii Europejskiej, w tym przede wszystkim wprowadzenie nowego statystycznego źródła dochodów wymagały przedłożenia przez Komisję zmian również w przepisach wykonawczych dotyczących udostępnienia nowych zasobów własnych COM(2023) 332 oraz kontroli nadzoru nad tym systemem COM(2023) 333.

Stanowisko Polski wobec propozycji zmian przepisów technicznych ma charakter wtórny, gdyż jest uzależnione od stanowiska w zakresie zmiany decyzji w sprawie systemu zasobu własnego UE. Stanowiskiem tym rząd podtrzymał swój sprzeciw wobec wprowadzenia zasobu własnego opartego na UE ETS oraz negatywnie ocenił propozycję zwiększenia stawki poboru zasobu własnego ETS z 25% do 30%. Ta zmiana zwiększa regresywność zasobu własnego i pozbawia państwa członkowskie środków na krajowe działania proklimatyczne. W odniesieniu do propozycji nowego zasobu własnego, obliczanego na podstawie danych statystycznych w zakresie dochodu przedsiębiorstw, rząd również sprzeciwia się jego wprowadzeniu. Ten nowy zasób własny nie stanowiłby świeżych, dodatkowych środków do budżetu UE, ale byłby kolejną sztuczną, statystyczną wpłatą obok DNB i plastiku dokonywaną z budżetu krajowego. Ponadto miałby mieć charakter tymczasowy i wygasnąć wraz z wejściem w życie inicjatywy BEFIT, w zakresie której również istnieją wątpliwości co do możliwego jej szybkiego przyjęcia w Unii Europejskiej. Dodatkowo udział Polski we wpłatach z tytułu statystycznego zasobu własnego byłby zbliżony do udziału w DNB, a tym samym nie zrównoważyłby nadmiernego obciążenia wynikającego z propozycji ETS. W związku z tym cały koszyk, w skład którego wchodzi ETS, CBAM i statystyczny zasób własny jest niezbalansowany i nie zasługuje w obecnym kształcie na jego poparcie. Polska będzie postulowała o wprowadzenie nowych zasobów własnych w okresie kolejnych wieloletnich ram finansowych i sprzeciwia się powiązaniu zmiany decyzji o zasobach własnych z trwającym średniookresowym przeglądem obecnych wieloletnich ram finansowych. Pozwoli to na gruntowną analizę przedstawionych propozycji, ocenę postępów prac nad filarem 1 w rozumieniu OECD i BEFIT oraz ewentualne dodanie kolejnych źródeł powiązanych ze wspólnym rynkiem i sektorem finansowym. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję. Teraz poproszę panów posłów sprawozdawców do tych punktów – jako pierwszego do dokumentu COM(2023) 330 pana posła Porzucka.

Poseł Marcin Porzucek (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Przedmiotem komunikatu jest prezentacja procesu dostosowywania przepisów Unii Europejskiej odnoszących się do zasobów własnych, do wyniku uzgodnień w ramach pakietu „Gotowi na 55” i zwiększenie stawki poboru zasobu własnego ETS z 25% do 30%. W mojej ocenie tego typu zwiększenie na tym etapie nie zasługuje na poparcie. Warto rozważyć to w kolejnych perspektywach finansowych. Mam nadzieję, że zarówno zmiany na stanowisku komisarza odpowiedzialnego za „Fit for 55”, jak i przyszłoroczne wybory do Parlamentu Europejskiego otworzą ścieżkę do takich zmian. Nie chcę otwierać nowego frontu dyskusji, bo na każdym posiedzeniu, na każdym naszym spotkaniu on się otwiera, a myślę że każdy ma wypracowaną opinię w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję. Ze swojej strony zawsze zachęcam do wyrażania opinii. Ciężko pracujemy i dyskutujemy dlatego, aby to prawodawstwo było jak najlepsze. Panie pośle, zachęcam.

Posel Marcin Porzucek (PiS):

Dziękuję. Widzę, że pan poseł Wałęsa zachęca mnie do skracania wypowiedzi, a już się sam zgłosił.

Posel Jarosław Wałęsa (KO):

Zgłosiłem się, bo jestem następny, referuję ten punkt.

Posel Marcin Porzucek (PiS):

To przepraszam.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

To ewentualnie w dyskusji. Teraz przekażę głos panu posłowi sprawozdawcy – posłowi Wałęsie, dla porządku przyszłej dyskusji. Przedstawi on stanowisko do punktów COM(2023) 331, 332 i 333.

Posel Jarosław Wałęsa (KO):

Nie zgadzam się ogólnie ze stanowiskiem rządu, ale zdaję sobie sprawę z tego, aby to przeprowadzić w nadchodzących miesiącach. Ta sprawa na chwilę obecną upadnie, to jest oczywiste. Jest kilka rzeczy, na które chciałem zwrócić uwagę. Mamy bardzo fajny zasób ludzki, w postaci naszych europarlamentarzystów. Zasiadają oni w komisjach Parlamentu Europejskiego i można ich tu zapraszać i z nimi rozmawiać. Mamy kilku wybitnych ludzi, którzy zajmują się zarówno ETS, jak i budżetem oraz komisarza, który zajmował się budżetem i pięknie go zaprojektował, szczególnie dla Polski, w swoim czasie. Ubolewam nad tym, że nie wystosowujemy takich zaproszeń do naszych europosłów, którzy zasiadają w poszczególnych komisjach, w ramach naszej dyskusji np. na temat ETS czy zasobów własnych. Moglibyśmy dowiedzieć się dużo więcej na temat dynamiki dyskusji i jak to wszystko by wyglądało. Może to jest coś, o czym powinniśmy myśleć w przyszłości, żebyśmy mniej więcej wiedzieli jaki poseł pracuje w której komisji Parlamentu Europejskiego, aby wystosowywać takie zaproszenia, formalne lub nieformalne, aby zachęcać ich do przyjazdu.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Ale wszyscy posłowie dostali informacje o naszych posiedzeniach. Fakt, że nie przychodzą...

Posel Jarosław Wałęsa (KO):

Chodzi o to, aby celowo, jeśli jakiś poseł zasiada w jakiejś komisji, wysłać do niego imiennie zaproszenie z naszej Komisji, albo ustalać, że będziemy to omawiali, pan czy pani się tym zajmuje i zapraszamy. Chodzi o dodatkowe zaproszenie, a nie tylko ogólne do wszystkich. To tylko taka drobna uwaga, bo naprawdę warto korzystać z doświadczenia naszych europosłów. Oni siedzą tam dzień w dzień i naprawdę pracują nad tymi dokumentami. Warto mieć dodatkowe spojrzenie Polaka w każdym temacie. To tylko taka dygresja.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Zachęcam do zapraszania.

Posel Jarosław Wałęsa (KO):

Nie jestem przewodniczącym tej Komisji.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Każdy z nas ma takie prawo.

Posel Jarosław Wałęsa (KO):

Jeśli chodzi o samą propozycję, na pewno będzie generowała różne za i przeciw, a na pewno będzie generowała dodatkowe pieniądze. W samym roku 2028 może to nawet być 36,5 mld euro rocznie. Z samego ETS będzie 19 mld euro, z CBAM 1,5 mld euro, a opłata statystyczna to dodatkowe 6 mld euro. W samym kontekście wszystkich dyskusji, jeśli chodzi o zasoby własne, warto pamiętać, że nie można mieć więcej za mniej pieniędzy. Ostatnie kilka lat pokazało, że tych zadań i wyzwań dla Unii Europejskiej przybywa. Sama pandemia COVID-19, jakkolwiek ją oceniać, pokazała potrzebę stworzenia takiej europejskiej unii zdrowotnej. Jeśli popatrzymy na to, co się wydarzyło w zeszłym

roku, czyli na wybuch pełnoskalowej wojny na Ukrainie, to widzimy, że spotęgowała ona kryzys energetyczny. To dzięki Unii możemy bardziej się zabezpieczać w tym zakresie. Jeśli pomyślimy o tym historycznym programie ASAP, z budżetem 500 mln euro, pokazuje to, że UE powinna być wzmacniana. To wszystko, powiedzmy sobie szczerze, wymaga nowych, poważnych środków. Bez pieniędzy po prostu nie da się tego zrobić. Nie myślimy w kategoriach, aby ciągnąć wszystko od razu w swoją stronę.

Co warto podkreślić, o czym wspomniano w stanowisku rządu bodajże na str. 2, gdy KE proponowała parę lat temu stawkę poboru zasobu własnego ETS na poziomie 25%, ceny uprawnień do emisji CO₂ w systemie ETS były nieporównywalnie niższe niż obecnie. One oscylowały wtedy na poziomie 20-40 euro. Obecnie to 90 euro, a jeszcze w marcu było 100 euro. Jeśli spojrzymy na to wszystko, to wartości też są inne. Wobec nowego, wyższego celu redukcji emisji CO₂ w Unii Europejskiej do 2030 r. – przypominam, że to 55%, zamiast ustalonych w 2014 r. 40% – chyba nie muszę mówić czy rząd zdecydował się na tak ambitny wzrost tych nowych założeń. Rząd PiS zgodził się na to, aby podnieść to z 40% do 55%. Jeśli spojrzymy na te nowe, ambitne cele, nic nie wskazuje na to, aby cena uprawnień miała kiedykolwiek wrócić do poziomu 20-40 euro. To jest chyba oczywiste. To oznacza, że nawet mimo że będzie ten wzrost, czyli redukcja do 70%, która miałaby zostać w gestii państw członkowskich, to realnie kwota będzie dużo wyższa, nawet przy stawce proponowanej przez KE.

Tu dochodzimy do drugiej kwestii – rządu PiS i pieniędzy z ETS. Można odnieść wrażenie, że gdy KE daje jakieś środki, to ten rząd mówi mało, mało. Nagle gdy KE mówi, no to 5% powinno zostać w budżecie europejskim, okazuje się, że to nagle jest strasznie, strasznie dużo. Przypomnijmy, że ze sprzedaży uprawnień do emisji CO₂ w systemie ETS do polskiego budżetu wpłynęło w 2022 r. ponad 22 mld zł. W 2021 r. to było 25,5 mld zł. Dla porównania CIT w 2021 r. wyniósł 52 mld zł. Ciągłe ten rząd mówił, że to są jakieś ochłapy, nieporozumienie, tymczasem czy ktoś może mi powiedzieć na co te środki zostały do tego momentu wykorzystane do tego momentu? Na pewno nie na transformację energetyczną. Powiedzmy sobie szczerze, te pieniądze po prostu gdzieś wyparowały. Trudno w tym kontekście traktować nieco dramatyczne stwierdzenie ze stanowiska rządu, które głosi: „Polska sprzeciwia się zwiększeniu stawki poboru zasobu własnego z ETS z 25% do 30%. Ta zmiana pozbawia państwa członkowskie środków na krajowe działania proklimatyczne. Polska musi przekazywać do budżetu Unii Europejskiej środki, które w innym przypadku przeznaczone byłyby na zmniejszenie tej emisyjności”. Fajnie, żeby tak było, ale te pieniądze zostały przejedzone i nie zostały przeznaczone na transformację energetyczną. To jest fakt. Na marginesie pamiętajmy, że Polska – nasz kraj – jest największym beneficjentem Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w skali całej Unii Europejskiej. To jest 20% całego funduszu, ale nie tylko sprawiedliwej transformacji, bo przecież też funduszu modernizacyjnego w ramach ETS. To wszystko są pieniądze na zmniejszenie emisyjności polskiej gospodarki, na zieloną transformację. To wszystko trzeba dobrze planować, konsekwentnie wdrażać, mieć jakąś strategię, a nie tylko straszyć obywateli i wymachiwać szabelką. Nie o to chodzi.

Ostatnia sprawa – jeszcze jedna kwestia – w stanowisku rządu możemy przeczytać: „W przedstawionej propozycji nie został zaproponowany mechanizm, który stabilizowałby cenę praw do emisji. Jeśli ceny uprawnień będą wyższe, Polska wpłaciłaby do budżetu Unii Europejskiej znacznie więcej niż w bieżących symulacjach Komisji Europejskiej”. Po pierwsze, ETS to mechanizm rynkowy. Co do zasady ma działać w logice popytu i podaży. Im mniejsza emisja CO₂, zapotrzebowanie na uprawnienia, tym wyższa ich cena. Trudno tu mówić o jakichś metodach stabilizacyjnych ceny. Co mnie bardziej w tym stanowisku rządu irytuje, to że niedawno zakończyła się reforma systemu ETS w Parlamencie Europejskim. Jest sobie taki zacny poseł, pan profesor Jerzy Buzek. Zaproponował, aby ukrócić działania spekulacyjne w systemie ETS, które skutkują nieprzewidywalnymi skokami cen, co z kolei negatywnie odbija się na rachunkach odbiorców końcowych i gospodarkach domowych oraz przemyśle. Ta propozycja nie spotkała się z żadną odezwą polskiego rządu. Rząd nie przygotował żadnej strategii w Radzie, nie znalazł żadnych kompromisów, po prostu to zignorował. Dlatego, że nie było wsparcia rządu – nie wiem z jakiego powodu – te przepisy zostały rozwodnione i tego po prostu nie

ma. Teraz polski rząd mówi, że trzeba jakiś system stabilizacyjny wprowadzać? Przecież była taka propozycja, dobra propozycja. Gdzie byliście, gdy o tym się mówiło? Tylko dlatego, że zrobił to Jerzy Buzek – nie z waszego ugrupowania? Wielokrotnie, pracując w Parlamencie Europejskim spotkałem się z taką ścianą niezrozumienia – tylko dlatego, że byłem z PO nie dostawałem informacji na temat tego, co się dzieje, jakie są strategie i pomysły na funkcjonowanie w Radzie. Naprawdę, jeśli działamy w PE, UE, to zapomnijmy, że tu, w Polsce, reprezentujemy różne ugrupowania polityczne, ale starajmy się działać wspólnie. Nie będziemy musieli wracać do tego, że nagle coś się nie może wydarzyć.

Na zakończenie, bo może za dużo mówię, proszę mi powiedzieć, gdzie jest dokument, gdzie są wyliczenia polskiego rządu, które zakładają transformację energetyczną? Z tego co możemy przeczytać, co jest wiecznie prezentowane przez rząd, wynika że jest założenie, że ETS, te wszystkie rachunki, fundusze, które możemy otrzymywać, będą ciągle na tym samym poziomie. Przecież nie na tym to polega. Uzyskujemy te środki, aby przygotować strategię i konsekwentnie ją wdrażać. Chcemy przecież tej transformacji energetycznej, chcemy odchodzić od węgla i przechodzić do bardziej racjonalnej polityki energetycznej. Może się mylę, ale proszę mi pokazać dokument, gdzie ta strategia jest zapisana, gdzie są zapisane wyliczenia i konsekwentnie ten rząd wprowadza te zmiany. Wiecznie się o tym mówi, ale tak naprawdę nic się z tym nie dzieje. Może trzeba się skupić na tym, aby w końcu te środki, które otrzymujemy, były przeznaczane tam, gdzie powinny. Tylko też, nie na łapu capu, ale błagam o strategię, która będzie o tym wszystkim mówiła. W tej chwili jej nie ma.

Powiem tak – nie zgadzam się ze stanowiskiem rządu. Uważam, że te środki powinny być takie, jak proponuje Komisja Europejska, ale jednocześnie wiem, jakie są sentymenty. Wiem, że tu jest procedura jednomyślności i że to i tak w tej chwili nie przejdzie. Na tym etapie powinniśmy o tym mówić, szukać wspólnych rozwiązań, a nie tylko mówić „nie bo nie”. To na dłuższą metę nie ma sensu. To tyle. Nie zgadzam się ze stanowiskiem rządu, ale też nie proponuję żadnych głosowań.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dobrze. Dziękuję, panie pośle. Poruszył pan bardzo wiele kwestii. Nie z wszystkimi się zgadzam. Pamiętam, że to Ewa Kopacz, czyli rząd Platformy Obywatelskiej, w 2014 r. przyjął pakiet klimatyczny, czyli zobowiązanie zmniejszenia emisji CO₂ o 40% w porównaniu do 1999 r.

Poseł Jarosław Wałęsa (KO):

Wy się zgodziliście na 55%.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Nie zgodziliśmy się na 55%, tylko byliśmy później przegłosowywani w Radzie i nie mieliśmy niestety na to wpływu. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej zmienił interpretację na podstawie przyjętego ustawodawstwa m.in. dla pakietu klimatycznego, w jaki sposób można te sprawy procedować. Niestety tak było i nic tego nie zmieni, ale rozumiem, panie pośle, że może pan przedstawiać swoją narrację w tym zakresie. Drodzy państwo, otwieram dyskusję. Czy ktoś chciałby zabrać głos? Padło kilka pytań ze strony posła sprawozdawcy, panie ministrze, więc będę prosił o odpowiedź. Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Jeśli chodzi o inicjatywę przewodniczącego Buzka, nie pamiętam, aby był tam jakiś opór ze strony europosłów PiS – wręcz przeciwnie. W tej sprawie wcale nie było oporu, z tego co pamiętam, jeśli chodzi o doprecyzowanie tych rozwiązań. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MF, zastępca szefa KAS Mariusz Gójny:

Panie przewodniczący, jeśli pan pozwoli, oddam głos swoim współpracownikom z Departamentu Współpracy Międzynarodowej w Ministerstwie Finansów. Bardzo proszę.

Naczelnik w Departamencie Współpracy Międzynarodowej MF Krzysztof Sajdak:

Dziękuję. Może w kwestii wyjaśnień powiem, że jest ustawodawstwo Unii Europejskiej dotyczące nowych zasobów własnych, które jest nakładką na ustawodawstwo sektorowe. Najpierw trzeba przyjąć dyrektywę ETS, bądź zmiany dotyczące tej dyrektywy. Trzeba

przyjąć rozporządzenia dotyczące CBAM, granicznej opłaty węglowej, jakieś dyrektywy podatkowe. To się odbywa na innych forach w innej dyskusji. Osobno odbywa się dyskusja pod tytułem – jakie są źródła finansowania budżetu UE i czy np. system ETS, który jest regulowany w dyrektywie powinien być podstawą do wyliczeń wpłat do budżetu UE. W stanowisku rządu nie ingerujemy w przepisy dotyczące dyrektywy ETS czy w dotyczące rozporządzenia CBAM, które już zostały uzgodnione, wynegocjowane na innych forach, choć są kontrowersyjne i Polska próbuje je zaskarżać. Staramy się skupić wyłącznie na wątku dotyczącym wpłat do budżetu UE. Jeśli chodzi o przepisy dotyczące stabilizacji cen w systemie ETS, nie chodzi nam o to, aby w tej chwili zmieniać dyrektywę ETS. Nie wnikamy w te przepisy sektorowe. Chodzi nam o to, aby w zapisach dotyczących wpłat do budżetu Unii Europejskiej powiedzieć, że wpłacamy określony poziom wpływów z ETS, ale do ceny, która wynosi np. 80%, albo 80 euro za tonę, albo 90 euro za tonę. Nie należy robić tak, że gdy cena naprawdę szybuje, w zakresie systemu ETS, również będą szybować wpłaty Polski do budżetu UE. Krótko mówiąc, nie prosimy o stabilizację ceny w ramach dyrektywy ETS, ale o stabilizację wysokości wpłat z tytułu ETS, aby one miały jakiś maksymalny poziom, aby nie dopuszczać do bardzo wysokich wpłat państw członkowskich do budżetu UE.

Może jeszcze dodam, że głównym powodem, dla którego państwa członkowskie poprosiły KE, żeby zaproponowała nowe zasoby własne UE było to, aby znaleźć świeże pieniądze. Chodziło o to, aby odciążyć budżety państw członkowskich i znaleźć nowe środki, które pozwoliłyby sfinansować rosnące, wysokie koszty zbliżającej się spłaty programu „NextGenerationEU”. Szukamy świeżych pieniędzy. Czego nie ma w tej propozycji KE? Świeżych pieniędzy. Komisja Europejska proponuje zabrać pieniądze z budżetów państw członkowskich w ramach systemu ETS, nowej statystycznej wpłaty. Nie ma wartości dodanej. Ponownie sięgamy do budżetów państw członkowskich i przelewamy pieniądze z jednego konta budżetowego na drugie. Nie ma też europejskiej wartości dodanej. To nie stworzy większego budżetu UE i większych możliwości finansowania działań europejskich, dlatego że tych środków wciąż jest tyle samo. Z działki: zasób własny DNB przesuwamy środki na wpłaty budżetowe z działki: wpłata statystyczna związana z opodatkowaniem przedsiębiorstw albo wpłata budżetowa związana z systemem ETS. Trudno powiedzieć, że propozycja KE dostarcza dodatkowe środki i stwarza dodatkowe możliwości budżetowe.

Jeśli chodzi o wydatkowanie środków z ETS, to też nie jest ten obszar, którym obecnie się zajmujemy. To bardziej sama dyrektywa ETS, która jest w kompetencji ministra klimatu i środowiska. Dyrektywa ETS dotychczas przewidywała raportowanie wykorzystania 50% środków, aby co roku przekazywać KE informacje na co 50% środków było wydatkowanych. Zgodnie ze zmianami obecnie ma być raportowane 100% środków, że są wydatkowane na cele klimatyczno-energetyczne. Trudno mówić o przejadaniu tych środków, skoro Polska tak czy inaczej raportuje sposób wydatkowania wpływów z ETS na cele klimatyczno-energetyczne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję. Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Nie słyszę. W związku z tym proponuję, aby Komisja przyjęła następującą konkluzję: stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokumenty o sygn. COM(2023) 331, 332 oraz w trybie art. 8 ust. 2 ustawy dokument o sygn. COM(2023) 333. Komisja podzieliła stanowisko rządu. Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygn. COM(2023) 330 – wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Czy jest sprzeciw? Sprzeciwu nie słyszę.**

Przechodzimy do pkt VIII-X. Dziękuję panu ministrowi i jego całemu zespołowi.

Podsekretarz stanu w MF, zastępca szefa KAS Mariusz Gojny:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Panie przewodniczący, jeśli mógłbym zaproponować, pkt VIII-X moglibyśmy rozpatrzyć łącznie, bo do nich jest jedno stanowisko rządu.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Tak. Już postanowiliśmy to na początku posiedzenia Komisji.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Czekamy aż panowie się rozgoszczą i poczują komfortowo. Już możemy? Przechodzimy do łącznego rozpatrzenia pkt VIII, IX i X, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie statusu banknotów i monet euro COM(2023) 364 – wersja ostateczna, wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie świadczenia usług związanych z cyfrowym euro przez dostawców usług płatniczych COM(2023) 368 – wersja ostateczna i wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia cyfrowego euro COM(2023) 369 wersja ostateczna oraz odnoszącego się do nich projektu stanowiska RP, które przedstawi pan minister Patkowski. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję. Jak wspomniałem, do tych punktów rząd przygotował jedno stanowisko, jako do pakietu jednej waluty, stanowiącego ramy ustanowienia cyfrowego euro. Co do zasady rząd kierunkowo pozytywnie ocenia całokształt przepisów zaproponowanego pakietu. Z punktu widzenia Polski najważniejsze jest, że przedmiotowy pakiet legislacyjny pod względem formalnoprawnym nie wpłynie na krajowe prawo ustroju pieniężnego, w szczególności na suwerenność monetarną Narodowego Banku Polskiego. Rząd z zadowoleniem przyjmuje również, że zaproponowany pakiet wychodzi naprzeciw obawom obywateli dotyczącym ograniczenia dostępu do gotówki w walucie euro oraz znaczenia pieniądza banku centralnego. Istotnym jest, że rozporządzenie w sprawie statusu banknotów i monet euro zapewnia pewność prawną w kwestii waluty euro, jako prawnego środka płatniczego oraz powszechną akceptację płatności gotówkowych w walucie euro w krajach strefy euro. Pozwoli to zachować równowagę pomiędzy możliwością korzystania przez konsumentów strefy euro z formy gotówkowej, jak i bezgotówkowej płatności.

Odnosząc się do pozostałych dwóch projektów rozporządzeń dotyczących cyfrowego euro, rząd pozytywnie ocenia to, że zaproponowane rozwiązania oraz emisja cyfrowego euro nie spowodują ryzyka dla stabilności finansowej sektorów bankowych korzystających z tego rozwiązania. Należy wskazać, że cyfrowe euro będzie kolejnym instrumentem płatniczym na europejskim rynku finansowym, dostępnym dla wszystkich obywateli strefy euro, również dla osób nieubankowionych, z niepełnosprawnościami oraz wykluczonych cyfrowo i społecznie. Rozwiązanie to będzie funkcjonowało jako alternatywne dla gotówki oraz metod płatności bezgotówkowych, jak np. karty płatnicze. Zgodnie z założeniami, cyfrowe euro będzie dystrybuowane przez prywatnych dostawców usług płatniczych. Proponowane przepisy zapewnią, że Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne nie będą w stanie przypisywać danych bezpośrednio do konkretnego użytkownika cyfrowego euro. Wykorzystanie danych do bezpośredniej identyfikacji konkretnego użytkownika cyfrowego euro zostanie zatem uniemożliwione przez pseudoanimizację lub szyfrowanie.

Ponadto, cyfrowe euro nie jest przewidziane jako pieniądz programowalny, co oznacza, że nie będzie zawierało rozwiązań pozwalających na wprowadzenie ograniczeń czasowych lub przedmiotowych dla jego wydatkowania. Płatności przy użyciu cyfrowego euro mają być możliwe w trybie on-line i off-line bez dostępu do internetu, a rachunek w cyfrowym euro będzie możliwy do powiązania ze wskazanym przez użytkownika rachunkiem w banku centralnym. Zakłada się, że EBC będzie mógł wprowadzić ograniczenia wykorzystania cyfrowego euro, jako środka przechowywania wartości, w szczególności limitów kwotowych środków cyfrowego euro, mogących być w posiadaniu osób fizycznych i podmiotów prawnych, co ma chronić stabilność finansową. Kwestia korzystania z rozwiązania, jakim będzie cyfrowe euro, przez obywateli spoza strefy euro jest kompleksowo określona w proponowanych przepisach, dając możliwość poszczególnym państwom członkowskim podjęcia swobodnej decyzji czy i na jakich zasadach będzie to rozwiązanie udostępnione obywatelom państw członkowskich. Wykorzystanie cyfro-

wego euro przez obywateli spoza strefy euro oraz z państw trzecich będzie mogło być świadczone jedynie po zawarciu odpowiedniego porozumienia krajowego banku centralnego z EBC, w którym zostaną określone szczegółowe warunki tego świadczenia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję. Teraz poproszę o zabranie głosu pana posła sprawozdawcę – Tadeusza Zwiefkę.

Posel Tadeusz Zwiefka (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Dziękuję panu ministrowi za przedstawienie w sposób skrótowy, dynamiczny, ale jednocześnie zawierający najważniejsze informacji dotyczących pakietu jednolitej waluty. Rzeczywiście rozmawiamy o czymś, co ma się wydarzyć. Jeszcze dziś nie ma pewności, czy cyfrowe euro zostanie przez EBC wyemitowane. Z pewnością można podejrzewać, że prace będą prowadzone w kierunku rzeczywistego wprowadzenia cyfrowego euro. Co jest powodem dla takich działań? Obserwacje prowadzone przez EBC i centralne banki krajów członkowskich pokazują, że w ostatnim czasie – szczególnie zostało to spotęgowane w okresie pandemii COVID-19, udział transakcji gotówkowych w rynku obrotu finansowego spadł z 75% do 59%. To oznacza, że obywatele państw członkowskich UE z większym zainteresowaniem podchodzą do innej możliwości wykorzystywania pieniądza w sposób elektroniczny, czyli przy pomocy kart płatniczych, bądź aplikacji. Drugim powodem jest także fakt, iż na rynku działa inna waluta cyfrowa, czyli Bitcoin, co zapewne zachęciło banki centralne do myślenia o przygotowaniu podobnego rozwiązania.

Europejski Bank Centralny nie jest jedynym, który pracuje nad tego rodzaju rozwiązaniami. Przygotowywane są one także przez bank centralny Anglii, do przygotowania cyfrowego funta. Prace prowadzone są także w Chinach, Korei Południowej czy w Republice Południowej Afryki. To pokazuje, że poszczególne kraje rzeczywiście wykazują zainteresowanie. Jak wspomniał pan minister, dla użytkowników z Polski jeszcze dziś nie wiemy jakie będzie miało to znaczenie. Z cyfrowego euro polscy użytkownicy indywidualni, czy przedsiębiorcy, będą mogli korzystać wyłącznie wówczas, gdy nasz bank centralny, czyli Narodowy Bank Polski wystąpi z wnioskiem do EBC o możliwość wykorzystywania tej formy płatności w Polsce i zawarta zostanie stosowna umowa lub porozumienie. Oczywiście powinniśmy zwracać uwagę na to, w jakim kierunku te prace są prowadzone.

Mniej więcej pod koniec tego roku EBC podejmie decyzję, czy przejść z fazy rozpoznawczej do przygotowawczej. Jeśli tak by się stało, to według ekspertów europejskich możliwość wprowadzenia cyfrowego euro – jak podkreślał pan minister, również środka dodatkowego, a nie zastępującego jakąkolwiek inną, wcześniejszą formę, aktualnie istniejącą formę płatniczą – może nastąpić mniej więcej za 3 lata. W związku z powyższym, skutków dla Polski i naszego systemu walutowego nie ma obecnie żadnych. Możliwość rozważenia przyszłej współpracy w ramach takiego rozwiązania oczywiście powinna być przedmiotem prac prowadzonych w polskim MF. Myślę, że będziemy z zaciekawieniem obserwowali w jaką stronę te prace będą zdążały, a dziś w pełni popieram stanowisko przygotowane przez polski rząd w tej mierze. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

No i o to chodzi. Dyskusja – otwieram. Czy ktoś chciałby zabrać głos? Nie. Proponuję przyjąć konkluzję. Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokumenty o sygn. COM(2023) 364, 368 i 369 – wersja ostateczna i odnoszący się do nich projekt stanowiska rządu. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Sprzeciwu nie słyszę.

Teraz punkty XI i XII, rozpatrywane w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r.: wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do środków wczesnej interwencji, warunków uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz finansowania działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji COM(2023) 226 – wersja ostateczna, wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do środków wczesnej interwencji, warunków uruchomienia procedury restrukturyzacji i uporządko-

wanej likwidacji oraz finansowania działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji COM(2023) 227 – wersja ostateczna i odnoszący się do nich projekt stanowiska RP. Bardzo proszę, tu również pan minister Patkowski.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Panie przewodniczący, jeśli mógłbym, to proszę o uzupełnienie tego o pkt XIII, bo do tego również odnoszą się stanowiska rządu. Chciałbym od razu przedstawić pkt XI-XIII w pakiecie.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Czy ktoś zgłasza sprzeciw do takiej propozycji? Nie ma sprzeciwu. Dobrze, panie ministrze, to dodamy do tego punkt rozpatrywany w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. – wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zakresu ochrony depozytów, wykorzystywania środków z systemów gwarancji depozytów, współpracy transgranicznej i przejrzystości COM(2023) 228 – wersja ostateczna i tu również pan minister Patkowski przedstawi stanowisko. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przedłożony projekt stanowiska rządu odnosi się do trzech aktów prawnych opublikowanych przez Komisję Europejską w ramach pakietu reform dotyczących zarządzania kryzysowego i gwarantowania depozytów, będącego de facto odzwierciedleniem oczekiwań Eurogrupy i szczytu strefy euro z czerwca 2022 r., co do przeprowadzenia reformy. Pakiet obejmuje przede wszystkim zmiany wprowadzone w dyrektywach DGS – gwarantowania depozytów i BRRD – przymusowa restrukturyzacja oraz w rozporządzeniu SRM – odpowiedniku BRRD dla państw unii bankowej. Rząd kierunkowo pozytywnie ocenia całokształt zmian proponowanych w pakiecie, dostrzegając że mają one istotne znaczenie dla funkcjonowania sektora bankowego w Polsce. W szczególności mogą przyczynić się do usprawnień oraz rozwiązania problemów w sferze krajowych procesów przymusowej restrukturyzacji w przypadku podmiotów zagrożonych upadłością oraz wzmocnienia ochrony deponentów. Z tego względu niektóre wspomniane w stanowisku rządu rozwiązania w ramach pakietu zasługują na szczególne poparcie. Polskie doświadczenia praktyczne wynikające z przeprowadzenia z sukcesem 4 procedur przymusowej restrukturyzacji jednoznacznie pokazały, że dotychczasowe unijne rozwiązania są skuteczne w kontekście ochrony stabilności finansowej systemu. Jednocześnie okazały się niewystarczające i nieproporcjonalne wobec specyfiki mniejszych banków. Wymagają one dopracowania w niektórych aspektach, w szczególności w zakresie podejścia do kwalifikacji podmiotów do przymusowej restrukturyzacji oraz sposobu i dostępu do finansowania takich procesów.

Warto wspomnieć, że w ramach dyskusji w Unii, poprzedzających opracowanie pakietu, rząd wielokrotnie sygnalizował w nich oczekiwania Polski co do przedmiotu i kierunku niezbędnych rozwiązań. Z zadowoleniem zauważamy więc, że rozwiązania w pakiecie w dużej mierze wychodzą naprzeciw identyfikowanym przez nas problemom, przewidują nie tylko lepsze dostosowanie podejścia do obejmowania banków przymusową restrukturyzacją, ale także towarzyszy temu możliwość szerszego dofinansowania z zasobów systemu gwarancji depozytów. W dyrektywie z zadowoleniem przyjmujemy m.in. rozszerzenie ochrony gwarancji nad depozytem władz publicznych, a więc zwłaszcza jednostek samorządu terytorialnego, co pozwoli na zapewnienie takiej ochrony również jednostkom organizacyjnym takim, jak szkoły czy szpitale. Pozytywnie oceniamy też wskazanie wprost w przepisach tej dyrektywy, że ochronie gwarancyjnej będą podlegały środki klientów inwestycyjnych, instytucji płatniczych oraz instytucji pieniądza elektronicznego, którzy nie są bezpośrednimi klientami banków. Podobnie pozytywnie oceniamy szereg proponowanych we wnioskach KE usprawnień w kwestiach technicznych i operacyjnych. Jednocześnie w wielu aspektach szczegółowych projektowane zmiany są akceptowalne lub pozostają na polski irrelewantne z uwagi na różnice w specyfice rynków finansowych UE. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję. Posłem sprawozdawcą do dwóch pierwszych punktów jest pan poseł Marcin Gwóźdź. Bardzo proszę

Poseł Marcin Gwóźdź (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, w kilku słowach odniosę się do projektu. Celem projektów dokumentów jest wzmocnienie ram prawnych wspierających restrukturyzację podmiotów działających na rynkach finansowych, szczególnie małych i średniej wielkości banków, co ma w przyszłości zwiększyć stabilność ich funkcjonowania. Proponowane zmiany przepisów, które częściowo już funkcjonują, polegają na dostosowaniu i implementacji do wszystkich banków działających na terenie UE, niezależnie od ich wielkości, modeli biznesowych i struktury zobowiązań. Dokument ten, to kontynuacja działań prowadzonych przez KE na rzecz doskonalenia ram zarządzania finansowego po kryzysie finansowym latach 2007-2009. Przedłożone dokumenty to element pakietu legislacyjnego dotyczącego systemu zarządzania kryzysowego i gwarantowania depozytów, mające ograniczać ryzyka oraz koszty związane z potencjalną upadłością banków.

Podstawowym aktem prawnym w Polsce, regulującym powyższe kwestie, jest ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym. W ocenie rządu nowelizacja dyrektywy zwiększy możliwość przeprowadzenia przez BFG działań z zakresu przymusowej restrukturyzacji w odniesieniu do banków zagrożonych upadłością.

Rekomenduję Wysokiej Komisji zaopiniować pozytywnie projekty dokumentów i stanowisko rządu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję. Poprosimy również o zabranie głosu pana posła Krzysztofa Lipca – do trzeciego punktu.

Poseł Krzysztof Lipiec (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, odnosząc się do wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego dyrektywę 2014/49 w odniesieniu do zakresu ochrony depozytów, wykorzystywania środków z systemu gwarancji depozytów, współpracy transgranicznej i przejrzystości, po przedstawieniu przez pana ministra opisu tego pakietu nowelizacji, stosownych dyrektyw, które odnoszą się do wzmacniania zarządzania bankami w sytuacjach kryzysowych, w pełni popieram stanowisko rządu w tej sprawie i wnoszę do Wysokiej Komisji o pozytywną opinię dla przedstawionego stanowiska rządu w tej kwestii. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Otwieram dyskusję. Czy ktoś chciałby zabrać głos? Nie słyszę. Proponuję, aby przyjąć następującą konkluzję: stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokumenty o sygn. COM(2023) 226 oraz 227 – wersja ostateczna i odnoszący się do nich projekt stanowiska rządu. Komisja podzieliła stanowisko rządu.**

Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokument o sygn. COM(2023) 228 – wersja ostateczna i odnoszący się do niego projekt stanowiska rządu. Komisja podzieliła stanowisko rządu.

Czy jest sprzeciw? Nie słyszę. Dziękuję. Przyjmujemy stanowisko rządu.

Przechodzimy do pkt XIV – rozpatrywanego w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przejrzystości i rzetelności działalności ratingowej z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego ESG COM(2023) 314 – wersja ostateczna i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP. Proszę pana ministra Patkowskiego o to stanowisko.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, niniejszy wniosek jest częścią publikowanego przez komisję pakietu zrównoważonych finansów 2023 i stanowi integralną część odnowionej strategii zrównoważonego finansowania KE, przyjętej w lipcu 2021 r. Najważniej-

szym celem wniosku legislacyjnego jest ustanowienie ram regulacyjnych dotyczących dostawców ratingów ESG, które wykorzystywane będą do podejmowania decyzji inwestycyjnych i alokacji kapitału w odniesieniu do celów zrównoważonego rozwoju. Pozostałymi istotnymi celami wniosku są – poprawa jakości informacji, charakterystyki i metodyki sporządzania ratingów ESG oraz źródeł danych wykorzystywanych do ich uzyskania, zapewnienie większej jasności co do działalności dostawców ratingów ESG oraz zapobieganie i ograniczanie konfliktu interesów na poziomie dostawców ratingów.

Rząd co do zasady pozytywnie ocenia propozycje zawarte we wniosku. Podzielamy pogląd Komisji, że inwestycje z zakresu ESG, czyli inwestycje, w których uwzględnia się te czynniki, a w szerszym wymiarze elementy zrównoważonego finansowania stają się ważnym aspektem nurtu finansowania. Z tego powodu inicjowanie działań w tym zakresie ma istotne znaczenie dla efektywnego pozyskiwania kapitału i pozytywnie wpływa na poziom inwestycji.

Ogólna pozytywna ocena wniosku legislacyjnego nie oznacza jednak, że nie dostrzegamy obszarów, które będą wymagały uwagi na dalszym etapie prac. W szczególności wyróżnia się tu brak narzędzi prawnych dla odbiorców ratingów ESG do wyegzekwowania odpowiedzialności wobec ich dostawców, jeżeli zostały wprowadzone w sposób wadliwy i wprowadzają w błąd lub oparte są na fałszywych danych. Nasze obawy budzi również metoda obliczania wysokości indywidualnej opłaty nadzorczej, zwłaszcza brak wskazania sposobu obliczania jej proporcjonalności. Zauważamy w ten sposób ryzyko, że zwłaszcza dla podmiotów sektora MŚP, pochodzących z mniejszych państw członkowskich ustanowiona zostanie w ten sposób bariera uniemożliwiająca wejście na rynek, co będzie stało w sprzeczności z zasadą równych szans i negatywnie wpłynie na rozwój tego sektora. Pozostałe kwestie mają charakter głównie techniczny i nie budzą już tylu kontrowersji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję. Posłem sprawozdawcą jest poseł Piecha. Bardzo proszę.

Poseł Bolesław Piecha (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie ministrze, mam zaszczyt zaprezentować sprawozdanie do dokumentu legislacyjnego, jakim jest wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przejrzystości i rzetelności działalności ratingowej z zakresu ESG, czyli środowiska socjalnego prawa, równouprawnienia i spraw jakości zarządzania.

To jest nowy temat. Agencje ratingowe, w tym zakresie finansowe, mają długą tradycję, bo te najbardziej potężne, jak chociażby S&P, Fitch, Moody's, zawsze budziły wiele kontrowersji, nawet w ostatnich czasach, co do rzetelności przedstawiania swoich opinii, a mają one przecież zdecydowany charakter, jeśli chodzi o rynki finansowe i to nie tylko koncernów, ale także całych państw. Ta sprawa ratingów dotyczących ESG, czyli społeczno-środowiskowo-zarządczych jest rzeczą nową. W związku z tym na tym rynku pracuje wiele różnego rodzaju podmiotów i nie do końca są przedstawiane zasady przejrzystości i rzetelności tych opinii i ocen. Wniosek dotyczy głównie do tego, aby te charakterystyki ratingów w tym zakresie miały określoną metodykę. Nie narzuca on tej metodyki, bo jest autonomiczną częścią nazwijmy to agencji, bo łatwiej mi poruszać się w tym charakterze. Powinna być ona przejrzysta, zwłaszcza jeśli chodzi o konkurencję lub konflikt interesów, które te agencje mogą przedstawiać.

Popieram stanowisko rządu, że trzeba to rozpatrzyć pozytywnie. Te uwagi, które pan minister zgłosił są istotne. Przede wszystkim to kwestia opłat, które mają być wyliczone proporcjonalne. Na rynku istnieje 600 lub więcej organizacji wystawiających ratingi w tym zakresie. Czy mała jest w stanie zapłacić taką opłatę rejestracyjną? Pamięamy, że główny nadzór będzie sprawował nad tym Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Polityki Papierów Wartościowych. Druga sprawa, którą pan minister pominął – w zasadzie rozporządzenie, jeśli chodzi o dostawców ratingów, wprowadza tylko osoby prawne. W polskim prawodawstwie to spółki akcyjne i spółki z o.o. i tzw. ułomne spółki prawne. Wykreśla a priori z tego zakresu różnego rodzaju ekspertów, pojedyncze osoby fizyczne, które mają czasami ogromną wiedzę ekspercką na tematy środowiskowe, spraw związanych

z socjalnymi aspektami czy też z jakością zarządzania. Sądzę, że należy z tymi zastrzeżeniami dyskutować, ale ogólnie wydźwięk mojego sprawozdania jest taki, żeby przyjąć stanowisko rządu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Czy ktoś chciałby zabrać głos w tej dyskusji? Nie słyszę. Proponuję, aby Komisja przyjęła następującą konkluzję: stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokument o sygn. COM(2023) 314 – wersja ostateczna i odnoszący się do niego projekt stanowiska rządu. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Sprzeciwu nie słyszę.

Ostatni – pkt XV – rozpatrzenie w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2009/65/WE, 2009/138/WE, 2011/61/UE, 2014/65/UE i (UE) 2016/97 w odniesieniu do przepisów unii dotyczących ochrony inwestorów detalicznych COM(2023) 279 – wersja ostateczna i odnoszącego się do niego projektu stanowiska rządu. Bardzo proszę pana ministra Patkowskiego o stanowisko rządu.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, najważniejszym celem przedstawionego przez Komisję wniosku jest zapewnienie inwestorom detalicznym możliwości podejmowania bardziej świadomych decyzji inwestycyjnych, które lepiej odpowiadają ich potrzebom i celom, przy jednoczesnym zapewnieniu im odpowiedniej ochrony na jednolitym rynku, dzięki spójnym ramom regulacyjnym. Pakiet adresuje także problemy zgłaszane przez podmioty rynku kapitałowego i ubezpieczeniowego, w szczególności w zakresie niespójności i przypadków nakładania się wymogów informacyjnych oraz braku możliwości wykorzystania informacji ujawnianych zgodnie z wymogami. Wśród wielu przewidzianych projektem dyrektywy zmian o różnej wadze i znaczeniu, z punktu widzenia zakładanych celów najważniejsze wydają się: zmiany dotyczące otrzymywania lub wypłacania przez firmy inwestycyjne oraz dystrybutorów ubezpieczeń opłat prowizji lub korzyści niepieniężnych – tzw. zachęt – polegający na wprowadzeniu częściowego zakazu zachęt wypłacanych przez twórców produktów inwestycyjnych dystrybutorom w związku z przyjmowaniem i przekazywaniem zleceń; zmiany dotyczące zasad nadzoru i zarządzania produktami wprowadzające nowe wymagania dla producentów dotyczące procesu ustalania cen, które umożliwią identyfikację i kwantyfikację wszystkich kosztów i opłat oraz ocenę, czy takie koszty i opłaty nie podważają wartości, jaką ma przynieść produkt; zmiany dotyczące ujawniania informacji zobowiązujących firmy inwestycyjne oraz dystrybutorów ubezpieczeń do umieszczania odpowiednich ostrzeżeń o ryzyku we wszystkich materiałach informacyjnych dotyczących szczególnie ryzykownych produktów.

Rząd co do zasady popiera projektowane regulacje. Mamy też kilka wątpliwości. Po pierwsze, istotnym elementem negocjacji będzie dla rządu wprowadzenie takich zmian, które nie ograniczą dostępu klientów do produktów finansowych i pewnych form doradztwa inwestycyjnego oraz nie podwyższą kosztów produktów finansowych. W tym kontekście, w ocenie rządu, propozycja wprowadzenia zakazu zachęt w zakresie wskazywanym w projekcie jest zbyt daleko idąca. Wątpliwości rządu budzą również niektóre zmiany dotyczące zasad nadzoru oraz zarządzania produktem. Proponowana koncepcja *value for money*, korzystny stosunek wartości do ceny od ceny wprowadza wymóg porównywania kosztów i wyników każdego funduszu, subfunduszu i kategorii jednostek uczestnictwa do benchmarków tworzonych przez ESMA. W ocenie rządu w proces tworzenia wyżej wymienionych benchmarków powinny w większym stopniu być włączone krajowe organy nadzoru, które w odpowiedni sposób mogłyby uwzględnić specyfikę rynku poszczególnych państw członkowskich. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Marek Matuszewski jest sprawozdawcą do tego punktu. Bardzo proszę.

Posel Marek Matuszewski (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, tak jak powiedział w sposób wyczerpujący pan minister, celem proponowanych zmian jest wzmocnienie ochrony interesów inwestorów detalicznych, przy jednoczesnym uwzględnieniu interesów uczestników rynków i oszczędności kosztowych, a także zapewnienie inwestorom detalicznym możliwości podejmowania bardziej świadomych decyzji inwestycyjnych, które lepiej odpowiadają ich potrzebom, przy jednoczesnym zapewnieniu im odpowiedniej ochrony na jednolitym rynku. wniosek w sprawie dyrektywy jest częścią pakietu legislacyjnego, którego zasadniczym celem jest umożliwienie inwestorom detalicznym podejmowania bardziej świadomych decyzji inwestycyjnych, które lepiej odpowiadają ich potrzebom i celom, przy równoczesnym zapewnieniu im odpowiedniej ochrony na jednolitym rynku, dzięki spójnym ramom regulacyjnym. Działania te mają przyczynić się również do zwiększenia zaufania inwestorów detalicznych, co może sprawić, że obywatele będą chętniej i w większym zakresie inwestować w produkty oferowane na rynku kapitałowym.

Rząd, jak powiedział pan minister, co do zasady popiera regulację. Ma kilka zastrzeżeń, które przekazał nam pan minister. W mojej ocenie należy poprzeć stanowisko rządu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Otwieram dyskusję. Nikt się nie zgłasza. Proponuję następującą konkluzję: stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokument o sygn. COM(2023) 279 wersja ostateczna i odnoszący się do niego projekt stanowiska rządu RP. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Czy jest sprzeciw? Sprzeciwu nie słyszę. Dziękuję bardzo.

Na tym zamykam dzisiejsze posiedzenie.